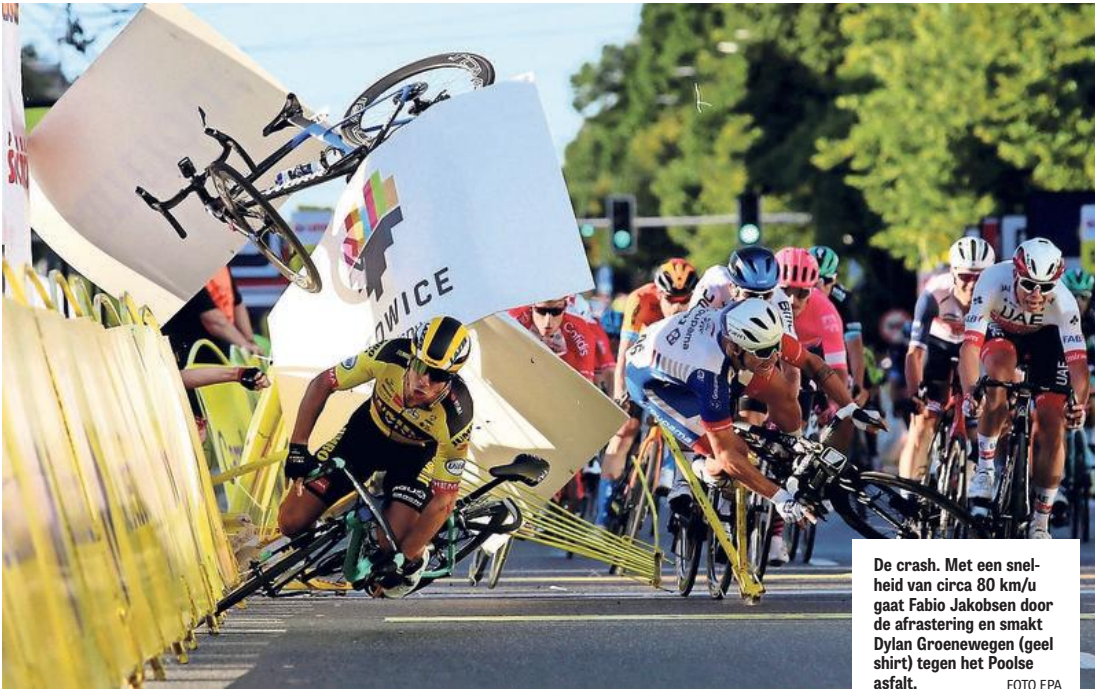

DE KWESTIE

De crash. Met een snelheid van circa 80 km/u gaat Fabio Jakobsen door de afrastering en smakt Dylan Groenewegen (geel shirt) tegen het Poolse asfalt. FOTO EPA

OPINIE Jos Benders, wielerspecialist

De sprintsnelheid is uit de hand gelopen

Zijn we aangekomen op de grens van wat de mens nog kan verstoppen, of zijn we er misschien al overheen? Ons besef was nog nooit zo groot: Fabio Jakobsen opende met zijn gruwelijke val 'het bal' van het nieuwe wielersizoen. Onze ogen gingen geschrokken open, maar zoals vaker met ongevallen in de sport gebeurt: de luijes vielen langzaam al weer dicht; zeker nu Jakobsen weer terug is in Nederland. Ook al overleefde de onfortuinlijke renner een ware horrorcrash, wij boeken het voorval in, in ons korte termijn geheugen.

Duiveltje

De opeenstapeling van ernstige ongelukken in het wielrennen verdient een betere overweging. En ook mij, als sportarts, valt die moeilijk. Waarom? Niet alleen omdat wielrennen mijn favoriete sport is, maar ook is het verduveld moeilijk het duiveltje echt te verbannen.

In mijn geheugen bevinden zich voorbeelden die een serieuze groeve trokken in mijn besef. Neem de val van Erik Dekker, voormalig Rabo-coureur die, in de Ronde van Frankrijk van 2006 op weg naar Valkenburg, met zijn gezicht over het asfalt schoof. Niet de remblokkjes maar het vlees van zijn gezicht fungeerde als rem... Zijn gezicht totaal

De 'horrorcrash' van wielrenner Fabio Jakobsen ging de hele wereld over. Wiererspecialist Jos Benders heeft talloze valpartijen gezien en renners opgelapt, maar went er nooit aan. Hij vindt dat er beter moet worden nagedacht over het temperen van de snelheid in de finishstraat.

bloeddoorlopen, half bewusteloos, tanden gebroken, zo hielp ik Erik de ambulance in, waarin ik hem vergezelde op weg naar het hospitaal. Hij kan het, gelukkig net als Fabio, navergeten. Traumagebieden tussen de twee accidenten zijn er, doch de verschillen zijn groter. Met een speciale blik op de finishstraat lopen we ze na.

Bij analyse van de verschillen van toen en nu geldt voor de snelheid dat er al honderd jaar wordt geprobeerd die op te krikken. Het materiaal is lichter dan ooit te voren; met één vinger til je een frame op. De conditie van de renners nam een grote vlucht.

Fair play

Lijnovertreedingen zijn wat onverantwoordelijke slidings in het voetbal zijn. Reden voor de wereldvoetbalbond FIFA de Marcu+ op te stellen, het preventie programma ter voorkoming van blessures. In die lijst staat 'Fair Play' op

Jos Benders, hier met toenmalig Rabo-renner Lars Boom: „Het struikelblok ligt steeds vaker in de finishstraat.“ FOTO COR VOS

de eerste plaats! De vraag of die regel in Polen werd gerespecteerd, is intussen ruim beantwoord. De enorme belangen die gelden, verwachtingen van sponsors en publiek, plaatsen die goede intentie onder druk. Dan de aankomstlocatie. Zouden we die niet standaard breder moeten maken? En wát te doen aan temperen van de snelheid, juist in de finishstraat, iets als verkeersremmers bij ons weggebruik? Wat te denken

van een licht opgaande weg als sluitstuk? Zoiets als de uitloopstrook bij indoor atletiek? Uit respect voor de gezondheid van 'onze' coureurs zouden ook wijzelf een steentje kunnen bijdragen: door het beleven van sensatie van valpartijen in te ruilen voor besef dat de schoonheid van de wielersport zich voldoende uit op vele andere vlakken.

Gewetensvraag

Ik vraag het stil: wie van ons kijkt er toch een beetje stiekempjes naar de finish bij wielrennen, vanwege de sensatie of crashes? Het is een nooit echt bewezen intentie dat mede hierom jarenlang op Formule-1 races werd afgestemd, toen we nog geen eigen vedette hadden. Bij autoracen heeft de schoonheid van de sport onze onbeschaamdheid al lang geleden verdronken.

Een gewetensvraag: is de mens een grens gepasseerd en lijkt het erop dat het steeds moeilijker wordt een zware crash in de wielersport nog langer te tillen? Mijn bijdrage is het breken van een lans om alvast te beginnen in de finishstraat, daar waar steeds vaker het struikelblok ligt.

Dr. Jos Benders werkt als onroerzamer in onder andere de Tour, Giro, Vuelta en op WK's en is medisch leider van het Star of Life-team

door
Pieter
Waterdrinker

IN HET VIZIER

Pers als doelwit

Sinds enige tijd is mijn *dateline* in deze krant Amsterdam. Na bijna vijf maanden van een nogal zware en deprimerende quarantaine in Rusland - in geval van ziekte door corona weet je dat je in het beste geval belandt in een hospitaal met de zorg als bij ons in de jaren 70 - wisten mijn vrouw en ik in juli via een evacuatievlucht te ontkomen. Even uitblazen. Weg van de dagelijkse stress.

Inmiddels kan ik vanwege allerlei bureaucratische en visumvereisten niet zomaar naar Moskou terug. En dan breekt ook nog eens een volksopstand uit in de Wit-Russische hoofdstad Minsk, waar de 65-jarige Aleksandr Loekasjenko de afgelopen dagen heeft bewezen wie hij is: een dictator van de meest brute en cynische soort, gepokt en gemazeld in de KGB-technieken van de voormalige Sovjet-Unie, een bloedige onderdrukker.

Mijn in Moskou achtergebleven collega's kunnen net als ik niet naar Minsk. Accreditatieverzoeken worden geweigerd. Slechts een enkele westerse verslaggever wist voor het uitbreken van de orgie van geweld het land binnen te komen. Legaal of illegaal. Onder hen was Emilie van Outeren, NRC-correspondent in Warschau. Ze raakte bij de oppressie in Minsk afgelopen zondag door een projectiel gewond aan haar bovenbeen en is inmiddels gelukkig veilig terug in Nederland. De pers is voor de oproerpolitie duidelijk doelwit.

Wat te doen? Net als mijn Moskouse collega's volg ik de gehele dag, zo goed

Fonds voor verzekeren freelancer hard nodig

en zo kwaad als het gaat, via tal van bronnen wat er in Wit-Rusland gaande is. Ik ben er vaak geweest. Bel met contacten en vrienden daar. Het internet ligt er plat, maar de berichten-app Telegram (die Moskou noch Minsk weet te blokkeren) is nu goud waard.

Hier maak ik een tournee. Gisteren was het twaalf jaar geleden dat RTL Nieuws-cameraman Stan Stormans op de laatste dag van de augustusoorlog tussen Georgië en Rusland door een raket met clusterbomlading in de Georgische stad Gori werd gedood. Een persoonlijk trauma: ik was erbij toen zijn collega en vriend, Jeroen Akkermans, zijn lijf in Tbilisi het mortuarium binnenbracht.

Mijn onlangs overleden vriend Alexander Münnighoff vertelde me vaak dat zijn collega's op de redactie van de Haagse Courant, als hij weer eens uit een oorlogs- of ander crisisegebied terugkwam, vaak om zijn verhalen misplaatst begonnen te lachen. Hij werd dan witheet. En terecht. Oorlogsverslaggeving lijkt hieldom - totdat het fout gaat.

In de oorlog in Oost-Oekraïne zag ik hoe (vaak piepjonge) freelance-journalisten hun leven waagden, in de hoop bij de hoofdredacties op te vallen. Ze waren er allen zonder verzekering. Een verzekering in oorlogsgebied is privé niet op te brengen. Goede berichtgeving uit oorlogsgebieden is een nationale halszaak. Er zou dan ook een staatsfonds moeten komen voor freelancers, zodat ze in ieder geval niet onverzekerd het slagveld op hoeven te gaan.